ИККИНЧИ БЎЛИМ ТИНЧЛИК ВА ХАВФСИЗЛИККА ҚАРШИ ЖИНОЯТЛАР

VIII боб. Тинчлик ва инсониятнинг хавфсизлигига қарши жиноятлар

150-модда. Урушни тарғиб қилиш

Урушни тарғиб қилиш, яъни бир мамлакатни иккинчи мамлакатга нисбатан қўзғатиш учун турли шаклдаги қарашлар, ғоялар ёки чақириқлар тарқатиш —

беш йилдан ўн йилгача озодликдан махрум қилиш билан жазоланади.

(150-модданинг санкцияси Ўзбекистон Республикасининг 2001 йил 29 августдаги 254-II-сон <u>Қонуни</u> таҳририда — Олий Мажлис Ахборотномаси, 2001 й., 9-10-сон, 165-модда)

Қўшимча маълумот учун қаранг: Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 19 декабрдаги 1017-сон қарори билан тасдиқланган Ноширлик фаолиятини лицензиялаш бўйича давлат хизмати кўрсатишнинг маъмурий регламентининг 7-банди учинчи хатбошиси.

151-модда. Агрессия

Босқинчилик урушини режалаштириш ёки унга тайёргарлик кўриш, шунингдек шу ҳаракатларни амалга оширишга қаратилган фитнада қатнашиш —

ўн йилдан ўн беш йилгача озодликдан махрум қилиш билан жазоланади.

(151-модда биринчи қисмининг санкцияси Ўзбекистон Республикасининг 2001 йил 29 августдаги 254-ІІ-сон <u>Қонуни</u>

тахририда — Олий Мажлис Ахборотномаси, 2001 й., 9-10сон, 165-модда)

Боскинчилик урушини бошлаш ва уни олиб бориш —

ўн беш йилдан йигирма йилгача озодликдан махрум қилиш билан жазоланади.

(151-модда иккинчи қисмининг санкцияси Ўзбекистон Республикасининг 2003 йил 12 декабрдаги 568-ІІ-сон <u>Қонуни</u> тахририда — Олий Мажлис Ахборотномаси, 2004 й., 1-2-сон, 18-модда)

қаранг: Ўзбекистон Қўшимча маълумот учун Республикасининг 2018 йил 9 январдаги ЎРҚ-458-сон Қонуни «Ўзбекистон Республикасининг тасдиқланган Мудофаа доктринаси»нинг 5-банди <u>тўққизинчи хатбошиси</u>, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 19 сентябрдаги ПФ-5542-сонли «Террористик, экстремистик ёки бошқа тақиқланган ташкилот ва гурухлар таркибига Ўзбекистон қолган адашиб кириб Республикаси фуқароларини жиноий жавобгарликдан озод тартибини такомиллаштириш тўгрисида»ги <u>Фармони</u>.

152-модда. Урушнинг қонун ва удумларини бузиш

Тинч ахолини ёки харбий асирларни қийнаш, жисмонан қириб юбориш, тинч аҳолини мажбурий ишларга ёки бошқа ҳайдаб кетиш, халқаро мақсадларда ХУКУК билан уруш олиб бориш воситаларини қўллаш, тақиқланган шахарлар ва ахоли яшаш жойларини бехуда вайрон қилиш, талон-торож қилиш, шунингдек, бундай МУЛКНИ харакатларни қилишга буйруқ беришда ифодаланган уруш қонун ва удумларини бузиш —

ўн йилдан йигирма йилгача озодликдан махрум қилиш билан жазоланади.

(152-модданинг санкцияси Ўзбекистон Республикасининг 2001 йил 29 августдаги 254-ІІ-сон <u>Қонуни</u> таҳририда — Олий Мажлис Ахборотномаси, 2001 й., 9-10-сон, 165-модда)

Қушимча маълумот учун қаранг: «Халқаро қуролли низолар қурбонларини ҳимоя қилишга оид 1949 йил 12 августдаги Женева конвенциясига қушимча протокол», Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг 1993 йил 3 сентябрдаги 946-ХІІ-сон «Уруш қурбонларини ҳимоя қилиш туғрисидаги Женева конвенцияси ҳамда Халқаро ва халқаро характерга эга булмаган қуролли низолар қурбонларини ҳимоя қилиш туғрисидаги Женева конвенциясига Қушимча протоколга қушилиш ҳақида»ги қарори.

153-модда. Геноцид

Геноцид, яъни миллий, этник, иркий ёки диний мансублигига қараб, бир гурух шахснинг жисмонан тўла ёки кисман кирилиб кетишига олиб келадиган турмуш шароитини қасддан яратиш, бундай шахсларни жисмонан тўла ёки кисман кириб юбориш, бола туғилишини зўрлик билан камайтириш ёхуд болаларни ана шу одамлар гурухидан олиб, бошкасига топшириш, шунингдек, бундай ҳаракатлар содир этиш тўғрисида буйрук бериш —

ўн йилдан йигирма йилгача озодликдан махрум қилиш билан жазоланади.

(153-модданинг санкцияси Ўзбекистон Республикасининг 2003 йил 12 декабрдаги 568-ІІ-сон <u>Қонуни</u> таҳририда — Олий Мажлис Ахборотномаси, 2004 й., 1-2-сон, 18-модда)

Қаранг: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг 1999 йил 20 августдаги 835-І-сон «Геноцид жиноятининг олдини олиш ва бундай жиноят учун жазо тўгрисидаги конвенцияга қўшилиш ҳаҳида»ги қарори.

154-модда. Ёлланиш

Ёлланиш, яъни низолашаётган давлатнинг фукароси ёки ҳарбий хизматчиси ҳисобланмаган ёхуд назорат қилиниб турган низолашаётган давлат ҳудудида доимий яшамайдиган ёки ҳеч қандай давлат томонидан қуролли кучлар таркибида расмий топшириқни бажариш ваколати берилмаган шахснинг моддий манфаатдорлик ёки бошқа бирон шахсий манфаатни кўзлаб, ўзга давлат ҳудудида ёки унинг тарафини олиб қуролли тўқнашувда ёхуд ҳарбий ҳаракатларда қатнашиш учун ёлланиши —

беш йилдан ўн йилгача озодликдан махрум қилиш билан жазоланади.

(154-модданинг санкцияси Ўзбекистон Республикасининг 2001 йил 29 августдаги 254-ІІ-сон <u>Қонуни</u> таҳририда — Олий Мажлис Ахборотномаси, 2001 й., 9-10-сон, 165-модда)

Ёлланма шахсни ёллаш, ўқитиш, молиялаштириш ёки унга бошқа моддий таъминот бериш, худди шунингдек ундан ҳарбий тўқнашув ёки ҳарбий ҳаракатларда фойдаланиш —

етти йилдан ўн икки йилгача озодликдан махрум килиш билан жазоланади.

(154-модда Ўзбекистон Республикасининг 2003 йил 30 августдаги 535-ІІ-сон <u>Қонунига</u> асосан иккинчи қисм билан

тўлдирилган — Олий Мажлис Ахборотномаси, 2003 й., 9-10-сон, 149-модда)

154¹-модда. Чет давлатларнинг харбий хизматига, хавфсизлик, полиция, харбий адлия органлари ёки шунга ўхшаш бошқа органларига хизматга кириш, ёлланиш

Ўзбекистон Республикаси фукаросининг чет давлатларнинг харбий хизматига, хавфсизлик, полиция, харбий адлия органлари ёки шунга ўхшаш бошқа органларига хизматга кириши—

базавий хисоблаш миқдорининг уч юз бараваригача миқдорда жарима ёки уч йилгача ахлоқ тузатиш ишлари билан жазоланади.

(154¹-модда биринчи қисмининг санкцияси Ўзбекистон Республикасининг 2019 йил 3 декабрдаги ЎРҚ-586-сонли <u>Қонуни</u> таҳририда — Қонун ҳужсжатлари маълумотлари миллий базаси, 04.12.2019 й., 03/19/586/4106-сон)

Ўзбекистон Республикаси фукаросининг чет давлатларнинг харбий хизматига, хавфсизлик, полиция, харбий адлия органлари ёки шунга ўхшаш бошка органларига хизматга ёлланиши—

уч йилдан беш йилгача озодликни чеклаш ёхуд уч йилдан беш йилгача озодликдан махрум қилиш билан жазоланади.

(154¹-модда иккинчи қисмининг санкцияси Ўзбекистон Республикасининг 2015 йил 10 августдаги ЎРҚ-389-сонли <u>Қонуни</u> таҳририда — ЎР ҚҲТ, 2015 й., 32-сон, 425-модда)

(Кодекс Ўзбекистон Республикасининг 2003 йил 30 августдаги 535-II-сон <u>Конунига</u> асосан 154¹-модда билан тўлдирилган — Олий Мажлис Ахборотномаси, 2003 й., 9-10-сон, 149-модда)

Қаранг: «Ёлланма жиноятчиларни ёллаш, улардан фойдаланиш, молиявий таъминлаш ва ўқитишга қарши кураш тўгрисида <u>Халқаро Конвенция</u>» (Ўзбекистон Республикаси мазкур Конвенцияга Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг 1997 йил 26 декабрдаги 555-І-сон «Ёлланма жиноятчиларни ёллаш, улардан фойдаланиш, молиявий таъминлаш ва ўқитишга қарши кураш тўгрисидаги Халқаро Конвенцияга қўшилиш ҳақида»ги қарорига асосан қўшилган).

155-модда. Терроризм

Терроризм муносабатларни халқаро мураккаблаштириш, давлатнинг суверенитетини, худудий яхлитлигини бузиш, хавфсизлигига путур етказиш, уруш ва қуролли можаролар чиқариш, ижтимоий-сиёсий вазиятни беқарорлаштириш, ахолини қўрқитиш мақсадида давлат ташкилотни, мансабдор органини, халқаро уларнинг шахсларини, жисмоний ёки юридик шахсни бирон бир фаолиятни амалга оширишга ёки оширишдан амалга тийилишга мажбур қилиш учун зўрлик, куч ишлатиш, шахс ёки мол-мулкка хавф туғдирувчи бошқа қилмишлар ёхуд уларни амалга ошириш тахдиди —

(155-модда биринчи қисмининг диспозицияси Ўзбекистон Республикасининг 2016 йил 25 апрелдаги ЎРҚ-405-сонли <u>Қонуни</u> тахририда — ЎР ҚХТ, 2016 й., 17-сон, 173-модда)

саккиз йилдан ўн йилгача озодликдан махрум қилиш билан жазоланади.

(155-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2001 йил 29 августдаги 254-ІІ-сон <u>Қонуни</u> тахририда — Олий Мажлис Ахборотномаси, 2001 й., 9-10-сон, 165-модда)

Вазиятни беқарорлаштириш ёки давлат органлари томонидан қарор қабул қилинишига таъсир кўрсатиш ёхуд сиёсий ёки бошқа ижтимоий фаолиятга тўскинлик қилиш мақсадида давлат ёки жамоат арбоби ёхуд хокимият вакилининг давлат ёки жамоатчилик фаолияти муносабати билан унинг ҳаётига суиқасд қилиш ёки унинг баданига шикаст етказиш —

ўн йилдан ўн беш йилгача озодликдан махрум қилиш билан жазоланади.

(155-модда иккинчи қисмининг санкцияси Ўзбекистон Республикасининг 2001 йил 29 августдаги 254-ІІ-сон <u>Қонуни</u> таҳририда — Олий Мажлис Ахборотномаси, 2001 й., 9-10-сон, 165-модда)

Ушбу модданинг <u>биринчи</u> ёки <u>иккинчи қисмида</u> назарда тутилган ҳаракатлар:

- а) одам ўлишига;
- б) бошқа оғир оқибатларнинг келиб чиқишига сабаб бўлса, —

ўн беш йилдан йигирма беш йилгача озодликдан махрум қилиш ёки умрбод озодликдан махрум қилиш жазоси билан жазоланади.

(155-модда учинчи қисмининг санкцияси Ўзбекистон Республикасининг 2007 йил 11 июлдаги ЎРҚ-99-сонли

<u>Конуни</u> тахририда — Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2007 й., 6-сон, 248-модда)

Терроризмни тайёрлашда иштирок этган шахс, агар у хокимият органларига ўз вақтида хабар бериш ёки бошқа усул билан оғир оқибатлар юзага келишининг ҳамда террорчилар мақсадлари амалга оширилишининг олдини олишга фаол кўмаклашган бўлса, башарти бу шахснинг ҳаракатларида жиноятнинг бошқа таркиби бўлмаса, жиноий жавобгарликдан озод этилади.

Қаранг: Ўзбекистон Республикасининг «Терроризмга қарши кураш тўгрисида» ги Қонунининг 2, 28, 29-моддалари.

(155-модда Ўзбекистон Республикасининг 2001 йил 29 августдаги 254-ІІ-сон <u>Қонунига</u> асосан тўртинчи қисм билан тўлдирилган — Олий Мажлис Ахборотномаси, 2001 й., 9-10-сон, 165-модда)

155¹-модда. Тайёрланаётган ёки содир этилган террорчилик харакатлари тўғрисидаги маълумотлар ва фактларни хабар қилмаслик

Ушбу Кодекснинг 155, 1552, 1553, 158, 159, 161, 242, 245, 254, 2551 ва (ёки) 264-моддаларида назарда тутилган, дастлабки тергов хамда суд мухокамаси материаллари билан исботланган, аник маълум бўлган тайёрланаётган ёки содир этилган террорчилик хусусиятига эга жиноят тўгрисида хабар қилмаслик, —

(155¹-модда биринчи қисмининг диспозицияси Ўзбекистон Республикасининг 2016 йил 25 апрелдаги ЎРҚ-405-сонли <u>Қонуни</u> таҳририда — ЎР ҚҲТ, 2016 й., 17-сон, 173-модда)

базавий хисоблаш микдорининг юз бараваридан уч юз бараваригача микдорда жарима ёки уч йилгача ахлок

тузатиш ишлари ёки уч йилдан беш йилгача озодликни чеклаш ёхуд уч йилдан беш йилгача озодликдан махрум килиш билан жазоланади.

(155¹-модда биринчи қисмининг санкцияси Ўзбекистон Республикасининг 2019 йил 3 декабрдаги ЎРҚ-586-сонли <u>Қонуни</u> таҳририда — Қонун ҳужсжатлари маълумотлари миллий базаси, 04.12.2019 й., 03/19/586/4106-сон)

Террорчилик хусусиятига эга жиноятларга нисбатан ўша қилмиш:

- а) одам ўлишига;
- б) бошқа оғир оқибатларнинг келиб чиқишига сабаб бўлса, —

базавий хисоблаш микдорининг уч юз бараваридан олти юз бараваригача микдорда жарима ёки беш йилдан етти йилгача озодликдан махрум қилиш билан жазоланади.

(155¹-модда иккинчи қисмининг санкцияси Ўзбекистон Республикасининг 2019 йил 3 декабрдаги ЎРҚ-586-сонли <u>Қонуни</u> тахририда — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 04.12.2019 й., 03/19/586/4106-сон)

155²-модда. Террорчилик фаолиятини амалга ошириш мақсадида ўқувдан ўтиш, чиқиш ёки ҳаракатланиш

Шахснинг террорчилик фаолиятини амалга ошириш ёхуд ушбу Кодекснинг 155, 158, 159, 161, 242, 245, 254, 2551 ва (ёки) 264-моддаларида назарда тутилган жиноятлардан бирини содир этиш мақсадида ўтказилаётганлиги ўзи учун аён бўлган ўқувдан ўтиши, шу жумладан мазкур жиноятларни содир этиш билимини, амалий маҳоратини ва кўникмаларини эгаллаши, ўқув чоғида қурол-яроғ,

портлатиш қурилмалари, портловчи, заҳарловчи, атрофдагилар учун хавф туғдирадиган бошқа моддалар ва буюмлар билан муомала қилиш усулларини ўрганиши, шунингдек террорчилик фаолиятида иштирок этиш учун хорижга чиқиб кетиши ёхуд Ўзбекистон Республикаси ҳудуди орқали ҳаракатланиши, —

базавий хисоблаш миқдорининг уч юз бараваридан олти юз бараваригача миқдорда жарима ёки уч йилгача ахлоқ тузатиш ишлари ёхуд беш йилдан етти йилгача озодликдан махрум қилиш билан жазоланади.

(155²-модда биринчи қисмининг санкцияси Ўзбекистон Республикасининг 2019 йил 3 декабрдаги ЎРҚ-586-сонли <u>Қонуни</u> тахририда — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 04.12.2019 й., 03/19/586/4106-сон)

Террорчилик фаолиятини амалга ошириш учун ўқувдан ўтиш ёки террорчилик фаолиятида иштирок этиш учун хорижга чиқиб кетиш ёхуд Ўзбекистон Республикаси ҳудуди орқали ҳаракатланиш мақсадида шахсларни ёллаш

саккиз йилдан ўн йилгача озодликдан махрум қилиш билан жазоланади.

Ушбу моддада назарда тутилган жиноятни содир этган шахс, агар у террорчилик фаолиятини амалга ошириш ёхуд ушбу Кодекснинг 155, 158, 159, 161, 242, 245, 254, 2551 ва (ёки) 264-моддаларида назарда тутилган жиноятлардан бирини содир этиш мақсадида ўтказилаётганлиги ўзи учун аён бўлган ўкувдан ўтганлиги, чиқиб кетишга ёки ҳаракатланишга уринганлиги тўғрисида ҳокимият органларига ихтиёрий равишда хабар қилса, содир этилган жиноятни фош қилишга ёки бундай ўкувдан ўтган, чиқиб кетишни, ҳаракатланишни ёки ўқувни амалга оширган,

ташкил этган ёхуд молиялаштирган бошқа шахсларни, шунингдек ўқув ўтказилган жойни аниқлашга фаол кўмаклашса ва агар унинг ҳаракатларида жиноятнинг бошқа таркиби мавжуд бўлмаса, жиноий жавобгарликдан озод қилинади.

 $(155^2$ -модда Ўзбекистон Республикасининг 2016 йил 25 апрелдаги ЎРҚ-405-сонли <u>Қонуни</u> тахририда — ЎР ҚҲТ, 2016 й., 17-сон, 173-модда)

155³-модда. Терроризмни молиялаштириш

Терроризмни молиялаштириш, ИНТЯ террорчилик ташкилотининг мавжуд бўлишини, фаолият кўрсатишини, молиялаштирилишини, террорчилик фаолиятида иштирок этиш учун хорижга чиқиб кетишни ёки Ўзбекистон Республикаси худуди орқали ҳаракатланишни таъминлашга, террорчилик харакатини тайёрлаш содир ва террорчилик ташкилотларига ёхуд террорчилик фаолиятига кўмаклашаётган ёки бундай фаолиятда иштирок этаётган шахсларга бевосита ёки билвосита хар қандай маблағвоситаларни, ресурсларни беришга ёки йиғишга, бошқа хизматлар кўрсатишга қаратилган фаолият -

саккиз йилдан ўн йилгача озодликдан махрум қилиш билан жазоланади.

Ўша ҳаракатлар:

- а) такроран ёки хавфли рецидивист томонидан;
- б) мансабдор шахс томонидан;
- в) уюшган гурух томонидан содир этилган бўлса, —

ўн йилдан ўн беш йилгача озодликдан махрум қилиш билан жазоланади.

Терроризмни молиялаштиришда иштирок этган шахс, агар у хокимият органларига ўз вақтида хабар бериш ёки бошқа усул билан оғир оқибатлар юзага келишининг ҳамда террорчилар мақсадлари амалга оширилишининг олдини олишга фаол кўмаклашган бўлса, башарти бу шахснинг ҳаракатларида жиноятнинг бошқа таркиби бўлмаса, жиноий жавобгарликдан озод этилади.

(155³-модда Ўзбекистон Республикасининг 2016 йил 25 апрелдаги ЎРҚ-405-сонли <u>Қонунига</u> асосан киритилган — ЎР ҚҲТ, 2016 й., 17-сон, 173-модда)

Қаранг: Ўзбекистон Республикасининг «Терроризмга қарши кураш тўгрисида»ги Қонуни 2-моддасининг <u>тўртинчи хатбошиси</u>.

156-модда. Миллий, иркий, этник ёки диний адоват қўзғатиш

Миллий, ирқий, этник ёки диний адоватни тарғиб килувчи материалларни тарқатиш мақсадида тайёрлаш, сақлаш ёки тарқатиш, шундай қилмишлар учун маъмурий жазо қулланилганидан кейин содир этилган булса, —

базавий хисоблаш микдорининг олти юз бараваригача микдорда жарима ёки уч йилгача ахлок тузатиш ишлари ёки бир йилдан уч йилгача озодликни чеклаш ёхуд уч йилгача озодликдан махрум қилиш билан жазоланади.

(156-модда биринчи қисмининг санкцияси Ўзбекистон Республикасининг 2019 йил 3 декабрдаги ЎРҚ-586-сонли <u>Қонуни</u> таҳририда — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 04.12.2019 й., 03/19/586/4106-сон)

Қаранг: Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўгрисидаги кодексининг <u>184</u>³-

моддаси, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2014 йил 20 январдаги 10-сон қарори билан тасдиқланган «Ўзбекистон Республикаси ҳудудида диний мазмундаги материалларни тайёрлаш, олиб кириш ва тарқатиш фаолиятини амалга ошириш тартиби тўгрисида Низом»нинг 18-банди.

Миллий, иркий, этник ёки диний мансублигига қараб, ахоли гурухларига нисбатан адоват, муросасизлик ёки нифок келтириб чиқариш мақсадида миллий шаън-шараф ва қадр-қимматни камситишга, диний эътиқодига ёки дахрийлигига қараб, фукароларнинг хис-туйғуларини хақоратлашга қаратилган қасддан қилинган харакатлар, шунингдек, миллий, иркий, этник мансублиги ёки динга муносабатига қараб, фукароларнинг хуқуқларини бевосита ёки билвосита чеклаш ёхуд уларга бевосита ёки билвосита афзалликлар бериш, —

икки йилдан беш йилгача озодликни чеклаш ёхуд беш йилгача озодликдан махрум қилиш билан жазоланади.

(156-модда иккинчи қисмининг санкцияси Ўзбекистон Республикасининг 2015 йил 10 августдаги ЎРҚ-389-сонли <u>Қонуни</u> таҳририда — ЎР ҚҲТ, 2015 й., 32-сон, 425-модда)

Ушбу модданинг <u>биринчи</u> ёки <u>иккинчи қисмида</u> назарда тутилган ҳаракатлар:

- а) бошқа шахсларнинг ҳаёти учун хавфли усулда;
- б) баданга оғир шикаст етказган ҳолда;
- в) фуқароларни доимий яшаш жойидан зўрлик ишлатиб кўчирган ҳолда;
 - г) мансабдор шахс томонидан;

(156-модда учинчи қисми диспозициясининг «г» банди Ўзбекистон Республикасининг 2015 йил 20 августдаги ЎРҚ-391-сонли <u>Қонуни</u> таҳририда — ЎР ҚҲТ, 2015 й., 33-сон, 439-модда)

д) бир гурух шахслар томонидан олдиндан тил бириктириб содир этилган бўлса, —

беш йилдан ўн йилгача озодликдан махрум қилиш билан жазоланади;

(156-модда Ўзбекистон Республикасининг 2006 йил 22 июндаги ЎРҚ-37-сон <u>Қонуни</u> таҳририда — ЎР ҚҲТ, 2006 й., 25-26-сон, 226-модда)